

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.

0030 OSLO

Saksbehandler: Pål Rygh
Telefon: 90629302
Seksjon: Planseksjonen
Vår referanse: 11/3496
Deres referanse:
Vår dato: 12.04.2013
Deres dato:

Att:

HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM BRUK AV VANNSCOOTER HØRINGSSVAR FRA FISKERIDIREKTORATET

Det er i dag fastsatt et forbud mot ferdsel nærmere enn 20 meter fra akvakulturanlegg, jamfør akvakulturdriftforskriften § 18. I samme bestemmelse er det også nedlagt forbud mot å fiske nærmere enn 100 meter fra et akvakulturanlegg.

Av hensyn til allmenn sikkerhet og dyreliv foreslår Miljøverndepartementet at ferdsel med vannscooter bare skal være tillatt 400 meter fra land. Ferdsel ut til den frie sonen skal holde hastigheter under 5 knop.

Fiskeridirektoratet fremmet 31.12.2012 forslag til Fiskeri- og kystdepartementet om endringer i blant annet akvakulturdriftforskriften § 18 om fiske- og ferdselsforbud. Forslaget vil bli kort redegjort for nedenfor etter noen innledende betraktninger. Forslaget slik det ble oversendt departementet, samt notat om forslaget, følger vedlagt høringssvaret her.

Om vannscootere

Vannscootere kan oppnå svært høy fart, gjerne opp mot 50 knop eller 100 km/t. I slike hastigheter er det lett å gjøre feil som kan føre til tap av kontroll over fartøyet. Vannscootere veier som regel mellom 250 og 500 kg, avhengig av type og last.

I forhold til akvakultur ser Fiskeridirektoratet ikke forskjell på ferdsel med vannscooter eller andre farkoster. Risikobildet er etter vårt skjønn likt om ferdselen skjer med hurtiggående båt eller vannscooter.

Bruk av vannscooter er i all hovedsak forbundet med lek og rekreasjon. Sammenlignet med akvakulturvirksomhet vurderer Fiskeridirektoratet bruk av vannscooter å være en lite beskyttelsesverdig aktivitet. Kostnaden ved å verne beskyttelsesverdige virksomheter mot uheldige virkninger av vannscootertrafikk må sies å være liten.

Særtrekk ved akvakulturanlegg som kan skape risiko ved ferdsel i høy hastighet til sjøs

Det finnes i underkant av 1000 akvakulturanlegg i sjø i Norge i dag. I enkelte områder er tettheten stor, mens den i andre områder er liten. Anleggene finnes med plasseringer nært land, i sund, mellom holmer og skjær og lenger ute på eksponerte kystlokaliteter. Noen anlegg er godt synlig med store installasjoner i overflaten, mens andre bare har blåser i overflaten og er mindre synlige.

Akvakulturanlegg med flytende merder, som det finnes flest av, finnes stort sett i to utforminger. På anlegg med plastringer og rammefortøyning ligger hovedblåsene noe lenger utenfor merdanleggets flytering som ligger i vannoverflaten, enn ved stålanlegg hvor hovedblåsene ligger ganske nært inntil merdanlegget. Å ferdes i stor hastighet nær hovedblåsene på et stålanlegg vil være forbundet med betydelig større risiko enn ved hovedblåsene ved et plasthanlegg.

Det er nærliggende å anta at en betydelig andel akvakulturanlegg ligger slik i dag at de etter en eventuell innføring av firehundremetersbeltet langs land vil bli liggende innenfor dette. Det er også klart at en hel del anlegg vil bli liggende i soner hvor vannscooterbruk vil bli tillatt.

Det kan imidlertid også tenkes tilfeller hvor det for en vannscooterfører kan være vanskelig å avgjøre avstanden mellom egen posisjon, akvakulturanleggets posisjon og land.

Videre kan det ved både plasthanlegg og stålanlegg være noe avstand fra merdanlegget til en eventuell flåte. Ferdseisforbudet på 20 meter gjelder også mellom flåten og merdene dersom disse er forbundet. Ofte er flåten og merdene forbundet med fôrslanger som kan ligge delvis nedsunket i overflaten.

I høy hastighet vil en lett kunne feilberegne avstanden til merder eller flåte og forsøke å kjøre mellom disse. En havner da i umiddelbar fare for å treffe fôrslanger.

Risiki ved kjøring av fartøy i høy fart nær akvakulturanlegg

Om et fartøy i høy hastighet kolliderer med et akvakulturanlegg kan dette ha en hel rekke følger.

1. Risikoen for materielle skader på anlegg vurderes som høy ved en eventuell kollisjon. Forutsetningsvis vil den skadevoldende føreren måtte bære erstatningsansvaret overfor akvakulturvirksomheten.
2. En kollisjon vil forhøye risikoen for at fisk kan rømme fra anlegget, eller fôrspill dersom en fôrslange blir skadet. Forutsetningsvis vil også slike miljømessige skader kunne føre til erstatningsansvar for føreren av fartøyet.

Vannscooterbruk i nærheten av akvakulturanlegg vil altså kunne medføre økt risiko for personelle, materielle og miljømessige skader som igjen vil kunne ha betydelige økonomiske konsekvenser for de skadelidende.

Fiskeridirektoratets forslag om endringer i reglene om fiske- og ferdselsforbud nær akvakulturanlegg

Fiskeridirektoratet foreslo i brev av 31.12.2012 endringer i fiske- og ferdselsforbudet i akvakulturdriftforskriften.

I vedlegg nr. 2 i brevet til departementet tar Fiskeridirektoratet til orde for opprettelse av en aktsomhetsnorm av mer generell karakter. Vi viser til notatet for mer inngående detaljer rundt

forslaget. Fiskeridirektoratet uttalte:

”En aktsomhetsnorm kan utfylle normen i forhold til fiske og ferdsel i nærheten av anlegg(...) Det fremstår også som hensiktsmessig at kravene til aktsomhet økes jo nærmere anlegget en kommer og jo mer risikofyllt aktiviteten er.”

På bakgrunn av en konkret vurdering av gjeldende regelverk og en analyse av risiki forbundet med ferdsel nær akvakulturanlegg la Fiskeridirektoratet frem følgende forslag til ny § 18 i akvakulturdriftforskriften om fiske- og ferdselsforbud:

”Forbud mot aktivitet, ferdsel og fiske

Enhver plikter å utvise særlig aktsomhet i nærheten av installasjoner til akvakulturanlegg.

All aktivitet og ferdsel er forbudt nærmere anlegget enn 20 meter. Det er forbudt å drive fiske nærmere anlegget enn 100 meter.

Avstanden måles vinkelrett fra tenkte, rette linjer mellom anleggets faktiske ytterpunkter i overflaten.

Forbudet omfatter også den loddrette vannsøylen under forbudssonen i overflaten, samt den del av havbunnen som ligger innenfor denne søylen.”

Fiskeridirektoratet tilstreber et regelverk som i sterkere grad enn i dag tydeliggjør overfor publikum hvor viktig det er å vise aktsomhet ved ferdsel nær akvakulturanlegg. Derfor ser Fiskeridirektoratet også viktigheten av at slike regler bør komme til uttrykk i regler som er mer tilgjengelig for publikum enn akvakulturdriftforskriften. Det er derfor etter direktoratets mening nyttig at en regel om aktsomhet ved ferdsel nær akvakulturanlegg også kommer til uttrykk, eller blir henvist til, i forskrift om bruk av vannscooter.

Fiskeridirektoratet vil derfor oppfordre Miljøverndepartementet til å henvise til akvakulturdriftforskriften § 18 i kommende forskrift om bruk av vannscooter.

Med hilsen

Ragnar Sandbæk
seksjonssjef

Pål Rygh
rådgiver

